

aan

De raad

datum

10-12-2025

betreft

Notitie bij behandeling voorstel Vaststellen Basisregeling Omgevingsplan,
met betrekking tot: consistentie toetsingskaders richting 2030

Inleiding

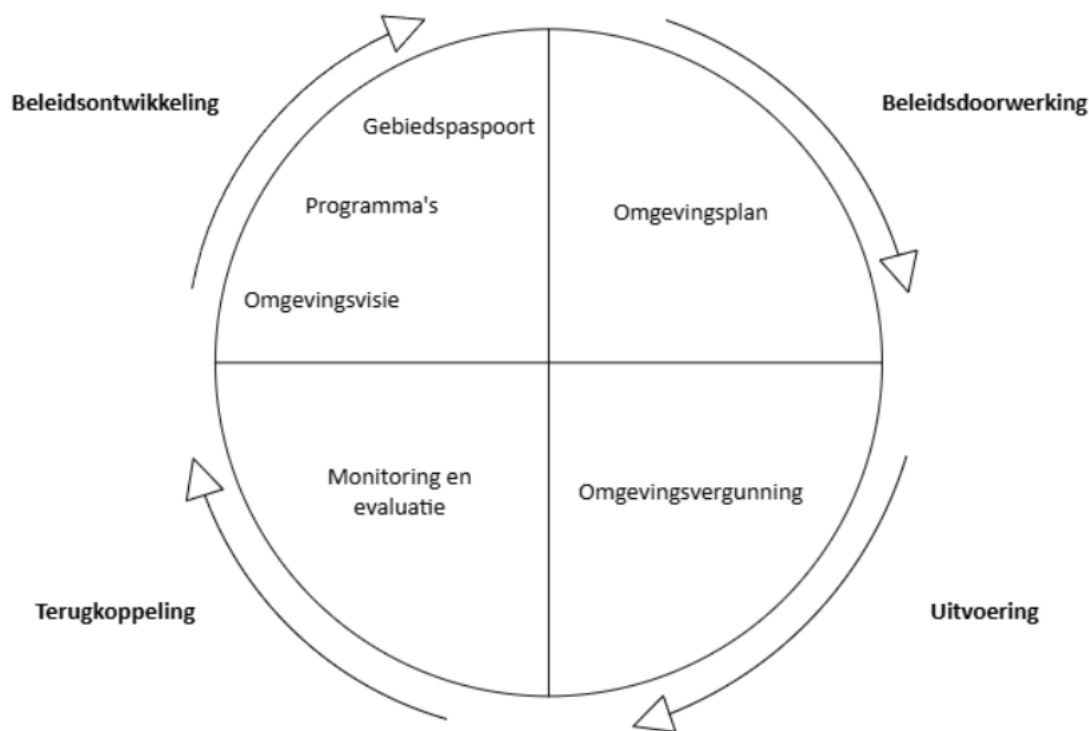
Het college heeft op 9 september 2025 kennis genomen van de 'Strategie Beleidscyclus Omgevingswet', als onderlegger voor de financiële claim voor borging van de Omgevingswet, zoals door uw raad vastgesteld in de Begroting 2026-2029. In de begroting is, onder het programma 'Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing, Beleidsproduct 8.1 Ruimte en leefomgeving' (pagina 85 en 86) de kern hiervan opgenomen.

De Omgevingswet gaat ervan uit dat de overheid één duidelijk beleid heeft, vastgelegd in een omgevingsvisie, en dat ook in de praktijk uitvoert. Met behulp van de beleidscyclus zorgt de gemeente ervoor dat haar beleid één logisch en samenhangend geheel vormt, dat de basis vormt voor haar handelen. Hierdoor kan de gemeente efficiënter werken en als één organisatie naar buiten communiceren.

Het doel van de 'Strategie Beleidscyclus Omgevingswet' is om ervoor te zorgen dat het omgevingsbeleid van de gemeente continu actueel, samenhangend en uitvoerbaar blijft. De in het document uitgewerkte strategie is niet statisch. Ervaringen uit de praktijk kunnen leiden tot aanpassingen. Hiervoor worden ook evaluatiemomenten ingepland.

Fasen beleidscyclus en instrumenten

De beleidscyclus van de Omgevingswet bestaat uit vier fasen (afb.1). De gemeente heeft in deze fasen diverse instrumenten tot zijn beschikking om de beleidscyclus te borgen. In de praktijk zullen de fasen en instrumenten niet zo strak zijn begrensd als is afgebeeld. De ontwikkeling en implementatie van de verschillende instrumenten kan en zal met elkaar overlappen. Het model is een richtinggevende weergave en dient in dit geval met name als houvast voor het ontwikkelen van een visie op de beleidscyclus. Externe factoren kunnen buiten het model om leiden tot de wens om verschillende instrumenten te herijken.

Afb.1: Beleidscyclus Omgevingswet en instrumenten gemeente Rijswijk

Fase 1 - Beleidsontwikkeling

Onder beleidsontwikkeling verstaan we het formuleren van een visie op de fysieke leefomgeving. Deze visie wordt vastgelegd in de omgevingsvisie, het belangrijkste strategische beleidsdocument van de gemeenteraad. De omgevingsvisie beschrijft op hoofdlijnen de strategische keuzes en doelen van de gemeente voor de fysieke leefomgeving op lange termijn. Uw raad heeft de eerste versie van de Rijswijkse **Omgevingsvisie** vastgesteld op 25 maart 2025.

De omgevingsvisie vormt het kader waarbinnen het college gemeentelijke **programma's** kan opstellen om het beleid daadwerkelijk uit te voeren. In deze programma's staan concrete maatregelen om de ambities uit de omgevingsvisie te realiseren. Dergelijke programma's kunnen zich richten op specifieke thema's, op ontwikkelgebieden of op bepaalde omgevingswaarden. Er is sprake van:

- a) verplichte programma's, te weten:
 - a. Geluidsprogramma;
 - b. Saneringsprogramma wegen onder beheer van de gemeente;
 - c. Programma bij (dreigende) overschrijding van een omgevingswaarde;
 - d. Warmteprogramma (vastgesteld door college d.d. 25 november 2025) en
 - e. Volkshuisvestingsprogramma)
- b) en vrijwillige programma's, in Rijswijk nu voor ogen:
 - a. Programma Stadsontwikkeling
 - b. Integraal Programma Gezondheid en Milieu;
 - c. Omgevingsprogramma Bodem en Ondergrond en
 - d. Programma Riolering, Water en Klimaat.

Een ruimtelijke ontwikkeling die vanuit de beleidsambities uit de omgevingsvisie of omgevingsprogramma's wel wenselijk is, maar niet past binnen de regels van het omgevingsplan, kan worden mogelijk gemaakt door een **gebiedspaspoort**. In dit document worden de ruimtelijke kaders voor een specifieke ontwikkeling vastgesteld door uw raad. Het dient vervolgens samen met het omgevingsplan als toetsingskader voor het verlenen van een omgevingsvergunning.

Fase 2 - Beleidsdoorwerking

Om de gewenste kwaliteit van de leefomgeving te waarborgen of te bereiken, vertaalt de gemeente haar strategische beleidskeuzes uit de omgevingsvisie en programma's naar concrete juridische regels. Deze regels worden verankerd in het **omgevingsplan**, dat door de gemeenteraad wordt vastgesteld. Hiermee wordt het beleid uit de omgevingsvisie en programma's effectief omgezet in bindende voorschriften, zodat de kwaliteit van de fysieke leefomgeving daadwerkelijk gerealiseerd en beschermd wordt. Het voorstel voor vaststelling van de basisregeling Omgevingsplan Rijswijk ligt voor ter vaststelling in uw raad op 16 december 2025. In de jaren 2026 t/m 2031 zal het Omgevingsplan gebiedsgericht worden uitgewerkt, zodat uiterlijk 31 december 2031 aan de wettelijke voorwaarden wordt voldaan.

Fase 3 - Uitvoering

Het uitvoeren van activiteiten in de fysieke leefomgeving gebeurt primair door burgers en bedrijven. Wanneer toestemming van de gemeente vereist is, wordt dit geregeld via een **omgevingsvergunning**, die getoetst wordt aan het omgevingsplan en indien van toepassing het gebiedspaspoort. Ontwikkelingen die niet passen binnen het omgevingsplan maar wel wenselijk zijn worden gefaciliteerd middels een Buitenplanse Omgevingsplanactiviteit (BOPA).

Fase 4 - Terugkoppeling

Wanneer activiteiten niet voldoen aan het omgevingsplan of de vergunningen, treedt handhaving op. Door voortdurende **monitoring en evaluatie** houdt de gemeente zicht op de staat van de fysieke leefomgeving en de voortgang van de beleidsdoelen. Dit vormt het vertrekpunt voor eventuele nieuwe beleidsvorming (omgevingsvisie), aangepaste maatregelen (programma's) en herziene regels (omgevingsplan) in een cyclisch proces.

Coördinatie en evaluatie

Integrale beleidsvorming is de enige manier om een gepaste en weloverwogen oplossing te vinden voor de complexe (ruimtelijke) beleidsvraagstukken van vandaag. Er zal een coördinator van de beleidscyclus worden aangesteld, om zowel de samenhang tussen de verschillende (Omgevingswet)instrumenten als de integrale beleidsvorming te borgen.

De Omgevingswet is recent ingevoerd en gemeenten zijn nog zoekende naar beste inrichting van hun beleidscyclus. Fouten en bijsturing zijn daarbij onvermijdelijk en acceptabel, mits er voldoende ruimte is in tijd en draagvlak om bij te sturen. De 'Strategie Beleidscyclus Omgevingswet' is dan ook niet een statisch document. Ervaringen uit de praktijk kunnen leiden tot aanpassingen. Het document wordt aan het eind van de beleidscyclus geëvalueerd.

Indicatieve planning

Voor de transitiefase van de Omgevingswet is een grove, indicatieve planning opgesteld, waarin alle bovengenoemde instrumenten in tijd zijn weggezet, op een logische manier rekening houdend met de bestuurscyclus. Uiteraard is deze planning van vele factoren en keuzes afhankelijk, maar het geeft een goede richtlijn voor een samenhangend, gestructureerd proces om tot een integrale beleidscyclus te komen.

	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Omgevingsvisie									
Uitwerking revisie									
Vaststelling raad									
(Omgevings)programma's									
Beslismoment nieuwe programma's									
Verplichte omgevingsprogramma's									
Programma Geluid (actieplan geluid)									
Volkshuisvestingsprogramma									
Saneringsprogramma									
Warmteprogramma									
Programma bij dreigende overschrijding omgevingswaarde	Alleen indien nodig. Moet blijken uit monitoring en evaluatie.								
Vrijwillige (omgevings)programma's									
Programma Stadsontwikkeling									
Integraal Programma Gezondheid en Milieu									
Programma Riolerings, Water en Klimaat									
Programma Bodem en Ondergrond									
Gebiedspaspoorten									
Faciliteren concrete ontwikkelingen									
Omgevingsplan									
Basisregeling									
Gebiedsdekkend omgevingsplan									
Omgevingsvergunningen									
Faciliteren concrete ontwikkelingen									
Monitoring en evaluatie									
Bijhouden monitoring tools									
Evaluatie omgevingsvisie en samenhang instrumenten									
Evaluatie strategie beleidscyclus Omgevingswet									

In voorbereiding

Oplevering

Verkiezingsjaar

Einde transitieperiode Omgevingswet

Hoge mate van onzekerheid in planning (door onbekende factoren rondom inhoud, proces en/of wettelijke eisen)